

دیدگاه

موضوع: مشوق های سرمایه گذاری ایالات متحده آمریکا (با تأکید بر مشوق های منطقه ای، انرژی تجدیدپذیر و حمایت از مستاجران)

شماره: ۱۰۲۱

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۴/۱۹

تهیه و تنظیم: دکتر امیررضا سوری

توضیح اجمالی:

دولت ها با هدف جذب سرمایه گذاران و هدایت سرمایه گذاری ها به سمت بخش ها یا مناطق مورد نظر، مشوق های سرمایه گذاری را برای سرمایه گذاران و فعالان اقتصادی واجد شرایط تخصیص می دهند. این مشوق ها در اشکال مختلفی نظیر معافیت ها، تعطیلات، اعتبارات و تخفیف های مالیاتی، نرخ های ترجیحی مالیات، کمک هزینه و وام کم بهره اعطا می شوند. بررسی الگوی اعطای مشوق های سرمایه گذاری در ایالات متحده آمریکا که دارای جایگاه برترین مقصد سرمایه گذاری مستقیم خارجی در سطح جهان می باشد، نشان می دهد:

۱- مشوق های سرمایه گذاری آمریکا با دو رویکرد منطقه ای و هزینه ای و در قالب اعتبار مالیاتی و یا کمک هزینه اعطا می شوند. **مشوق های منطقه ای** با هدف تشویق شرکت های داخلی و خارجی به سرمایه گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته و به منظور تسریع در روند توسعه اقتصادی و اشتغال زایی ارائه می شود. **مشوق های هزینه ای** به شکل اعتبار مالیاتی و با هدف ارتقای ارزش افزوده، ایجاد مزیت رقابتی و بهبود طرح های ایجاد و توسعه ای تولیدی، بازیابی نفت، تولید برق، انرژی خورشیدی، خودروهای برقی و ... اعطا می شوند.

۲- از جمله مهمترین مشوق های اعطایی آمریکا که می تواند در بازبینی قوانین مالیاتی ایران مورد توجه قرار گیرد عبارتند از:

الف. مشوق های منطقه ای: این گونه مشوق ها با نرخ های ترجیحی و اعتبار مالیاتی ۷ ساله به منظور توسعه مناطق کمتر توسعه یافته اعطا می شوند.

ب. مشوق های تحقیق و توسعه: به منظور توسعه فعالیت شرکت های دانش بنیان معادل ۱۱ درصد از متوسط هزینه های تحقیق و توسعه طی سه سال اخیر، اعتبار مالیاتی می باشد. ضمن این که برای فعالیت های پژوهشی خاص نظیر تحقیقات مربوط به درمان بیماری های نادر، اعتبار مالیاتی به ۲۰ تا ۲۵ درصد افزایش می یابد.

ج. مشوق های ایجاد فرصت شغلی برای گروه های خاص: این مشوق ها به شرکت هایی اعطا می شود که کارکنان خود را از بین گروه های هدف که موانع زیادی برای به کارگیری آنها وجود دارد نظیر جانبازان و معلولان، افراد دارای سابقه زندان یا ارتکاب جرم، افرادی که بیکاری طولانی مدت را تجربه کرده اند و ...، استخدام می کنند. در این راستا معادل ۲۵ یا ۴۰ درصد دستمزد پرداختی اعتبار مالیاتی اعطا می شود (یک شرکت می تواند به ازای هر یک از کارکنان ۹۶۰۰ دلار دریافت کند).

د. مشوق های حمایت از تأمین مسکن برای افراد کم درآمد: برای خرید، ساخت و نوسازی مسکن هایی که مقرر است به خانواده های کم درآمد اجاره داده شوند، بسته به روش تأمین مالی، اعتبار مالیاتی ۴ یا ۹ درصدی با دوره بازپرداخت ۱۰ سال اعطا می شود.

هـ. مشوق های حفظ محیط زیست: برای تجهیزات سوخت گیری خودروهای با سوخت جایگزین، ۳۰ درصد هزینه های صرف شده، اعتبار مالیاتی می باشد و برای خودروهای برقی بسته به ظرفیت باتری، اعتبار مالیاتی از ۲۵۰۰ تا ۷۵۰۰ دلار به ازای هر وسیله نقلیه اعطا می شود.

و. مشوق های انرژی: به منظور توسعه فعالیت های بهره برداری از چاه های کم بازده نفت و گاز، به ازای تولید هر بشکه نفت خام ۳ دلار و برای تولید هر هزار فوت مکعب گاز ۰/۵ دلار اعتبار مالیاتی اعطا می شود. همچنین برای تولید برق از منابع تجدیدپذیر، برای دوره ای ۱۰ ساله به ازای هر کیلو وات ساعت برق تولیدی ۱/۳ یا ۲/۵ سنت اعتبار مالیاتی ارائه می شود.

ز. مشوق های سرمایه گذاری در تجهیزات انرژی: برای سرمایه گذاری در تجهیزات انرژی خورشیدی، پیل سوختی و سیستم تولید هم زمان برق و گرما، ۳۰ درصد هزینه های سرمایه گذاری شده، اعتبار مالیاتی در نظر گرفته می شود.

نکات کلیدی:

با بهره گیری از تجربیات کشور آمریکا می توان به این موارد به عنوان پیشنهاد های کاربردی در حوزه مشوق های سرمایه گذاری ایران اشاره نمود:

الف. با توجه به این که در ادبیات مالیاتی دنیا و به خصوص تجربه آمریکا سعی شده است اعتبار مالیاتی جایگزین معافیت های مالیاتی گردد که این امر آزادی عمل بیشتری را برای فعالان اقتصادی و به خصوص تولیدکنندگان در بهره گیری از معافیت های مالیاتی فراهم می آورد، پیشنهاد می شود معافیت های مالیاتی قانون مالیات های مستقیم به خصوص معافیت های ماده ۱۳۲، به اعتبار مالیاتی تغییر کند، این امر برای فعالان صنعتی که به طور معمول زمان بیشتری برای انجام اقدامات اولیه راه اندازی کارخانه صرف می کنند مطلوب تر است به عبارتی به جای معافیت مالیاتی ۵ ساله (۱۰ ساله برای مناطق کمتر توسعه یافته) اعتبار مالیاتی معادل ۱۰۰ تا ۲۰۰ درصد سرمایه گذاری انجام شده به صاحبان کسب و کار اعطا می شود که می توانند در طی هر مدت زمان که اعتبار مالیاتی مستهلک شود، از آن بهره مند گردند.

دیدگاه

ب. آمریکا به منظور بهبود شرایط مسکن برای افراد کم‌درآمد، مشوق‌های خود را در قالب اعتبار مالیاتی برای شرکت‌های فعال در ساخت و ساز مسکن استیجاری جهت افراد با سطح درآمد پایین ارائه می‌کند. با توجه به افزایش بهای مسکن و اجاره بها بویژه در شهرهای بزرگ ایران، پیشنهاد می‌شود علاوه بر طرح مسکن مهر که با هدف خانه‌دار کردن اقشار کم درآمد از سوی دولت ارائه شده است، مشوق‌هایی با هدف ترغیب انبوه‌سازان به ساخت و ساز برای اجاره به مستأجرین کم درآمد در نظر گرفته شود.

ج. با عنایت به رویکرد اخیر دولت مبنی بر ضرورت ایجاد فرصت‌های اجتماعی برابر برای افراد دارای معلولیت و لزوم ایجاد فرصت‌های شغلی برای بکارگیری آنها در همه دستگاه‌ها و سازمان‌ها، پیشنهاد می‌شود در راستای حمایت از اشتغال معلولان و جانبازان و سایر گروه‌های هدف نظیر افراد دارای سابقه کیفری و ...، مشوق‌های مالیاتی در قالب اعتبار مالیاتی جهت ترغیب بخش غیردولتی به استخدام این افراد تخصیص یابد.

د. با توجه به اهمیت نهادینه کردن فرهنگ احیا و مرمت بافت‌های تاریخی با هدف انتقال آن به نسل‌های آینده، و به منظور تسریع در حفظ، حراست و احیای این بناها، بویژه بناهایی که نقشی جدی در شکل‌گیری تاریخ، فرهنگ و هویت معاصر کشور دارند، می‌توان همانند کشور آمریکا، مشوق‌هایی در قالب اعتبار مالیاتی برای فعالان این حوزه در نظر گرفت. شایان ذکر است قوانین موجود با رویکرد هزینه‌های قابل قبول مالیاتی سامان‌دهی شده است.

ه. ایران از لحاظ برخورداری از منابع مختلف انرژی یکی از غنی‌ترین کشورهای جهان محسوب می‌شود و علاوه بر وجود منابع گسترده فسیلی، دارای قابلیت فراوان انرژی‌های تجدیدپذیر از جمله باد، خورشید، زیست توده و ... می‌باشد. لذا به منظور استفاده بهینه از ذخایر نفت و گاز و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، پیشنهاد می‌شود برای شرکت‌های فعال در این حوزه، اعتبار مالیاتی برای خرید تجهیزات و فناوری مربوطه در نظر گرفته شود. لازم به ذکر است قوانین موجود با رویکرد معافیت‌های مالیاتی با بازه زمانی مشخص (۵ تا ۱۳ سال) می‌باشد که در ادبیات مالیاتی جدید با اعتبار مالیاتی (فارغ از بازه زمانی) جایگزین شده است.